

Middelgrundsførtet. Det var altsaa en Forskjel af $\frac{1}{4}$ af Prisen, en Forskjel af 10 Kr. blot paa en Kubikfavn Sten. Agenten svarede: Ja, kan jeg ikke faae Stenene her til 30 Kr., saa maa jeg gaa til Sverige. Kan der nu i et Overflag blive en Forskjel paa 10 Kr. paa en Kubikfavn Sten, hvilke Beregninger kan der saa ikke opstilles for Bygningen af en Havn med Moler og Gravningen af en Kanal, hvor Udgifterne ere 25 Mill. Kr. Regner man 10 Kr. mere pr. Kubikfavn Sten og 3—4 Kr. mere for hver Kubikfavn Jord, der skal optages, saa kommer man let til ganske andre Beløb end den Ingenieur, der har forfattet Overflaget. Den ærede Minister kom ikke i Tjor som nogle ærede Medlemmer ind paa egentlige Indvendinger mod selve Overflaget; men alle de Indvendinger, der kunne gøres af denne Slags, vil jeg heller ikke betragte som Indvendinger mod Forslagsstillerne, men som Hensstillinger til Ministeren og hans tekniske Konsulenter om at prøve Overflaget nøie; thi efter § 2 i Lovforslaget afhænger det jo fuldstændig af Ministeren, at afgjøre de Overflag, der indsendes til ham efter den Prøvelse, han foretager gennem sine Vandbygningskyndige. § 2 forbeholder Ministeren al mulig Ret overfor alle de Feil, der mulig kunne være fremkomne i Overflaget. Da Sagen var til Behandling her, var det aabenbart, at man fra Thingets Side saae noget tvivlende paa den Tanke, der ligger til Grund for Forslaget. Smidlertid er det lige saa sikkert, at der ude omkring er kommet en bedre Stemning op, en Stemning, som virkelig nærmer sig til Forstaaelse af Forslagsstillernes Tanke, og som gaar i samme Retning, som vor Anskuelse, at det vilde være af overordentlig Betydning, om dette Forslag kunde gennemføres. Det vil nu blive Thingets Sag nærmere at overveie Sagen, jeg antager gennem et Udvalg, og jeg skal anbefale det ærede Thing at afsætte denne for Landet store og vigtige Sag en grundig og indgaaende Overveielse. Jeg vilde ønske, at man maatte komme til det Resultat, at man vil fremme Sagen saa hurtig som muligt; thi det er virkelig af den allerstørste Betydning, dersom vi skulle hæbde vor Stilling i Handelen, at ikke alene Frihavnen, men ogsaa Kanalen fremmes hurtigt muligt, saaledes at vi ere i Stand til at optage den Konkurrence, som man fra anden Side byder os. Det kunne vi jo være temmelig sikre paa, at naar den holsteniske Kanal er færdig, vil der ved Kiel blive anlagt en Frihavn, og vi have jo Exempel paa, at Hamborg søger at gjøre sig Kanalen ogsaa nyttig som muligt, idet for nogle Dage siden

det „Hamburger Senat“ har vedtaget at lægge en ny Havn ude ved Cuxhafen, hvorigennem man haaber at kunne fange en Del af den Handel, der ellers vilde gaa Hamborg forbi ved at gaa ad Kanalen og mulig til en thdfk Frihavn ved Kiel. Hvad vi ville gjøre, maa vi derfor gjøre snart. Jeg skal heller ikke tilbageholde en Mening, jeg fremkom med, da jeg udtalte mig om Sagen i forrige Samling. Det er den, at efter min Opfattelse er et saadant Kanalanlæg af den allerstørste Betydning for Landets politiske Stilling overfor Udlandet. Kanalens blotte Tilstedeværelse vil efter min Overbevisning have en meget stor Betydning, thi det tør dog forudses, at i det Dieblisk Rusland og Tyskland komme i Krig med hinanden, hvad der jo ikke er umuligt, men endog ligger nær det Muliges Grændse, maatte i den allernærmeste Tid, vil selvfølgelig ved en saadan Krigs Udbrud Handelen paa Østersjøen, forsaavidt den skal gaa ad Rusland til være forhindret fra at gaa gjennem Kanalen, og det vil da have Interesse for alle søfærende Magter udenfor os, at have en aaben Wei til Rattegat uden at skulle gaa den farlige Wei omkring Skagen, hvorigennem de kunne forfætte Handelen med Danmark og Njøbenhavn og derigennem føre deres Handel paa Sydsverige, Finland og Rusland, efterjom man vel tør gaa ud fra, at den preussiske Flaade ikke vil kunne blive Eneherre paa Østersjøen, men at den russiske, den svenske og vel ogsaa vor lille Flaade nok ville kunne holde Handelen fri paa Østersjøen, medens det er aabenbart, at den holsteniske Kanal vil blive spærret. Men ere Udlandets Magter gennem deres Handel interesserede — og det ville de ogsaa være af en anden Grund, nemlig fordi Kanalen jo vil indeholde en Konkurrence til de Gjemmensfeilingspriser, som ville blive bestemte for den holsteniske Kanal — i en saadan fri Gjemmensfart gennem vort Land, er det lige saa sikkert, at de ville lægge et Lod i Vægtstaaalen for vor Neutralitet i paatommende Tilfælde, og set fra den Side tror jeg virkelig, at dersom man fra alle Sider vil vise Forslaget Smødefommen, vil det kunne faae den allerstørste Betydning for vort Land ikke alene i politisk Henseende, men ogsaa i Henseende til Handel og Søfart. Derfor anbefaler jeg dette Forslag paa det Allerbedste.

Lutein: Det foreliggende Forslag forekommer mig at være ret vel stiftet til at henlede Medlemmernes Opmærksomhed paa sig, idet det nemlig haade med Hensyn til de Kapitaler, det vil lægge Beslag paa, og med Hensyn til den Betydning, som tillægges det,